

Sofonisba Anguissola, unha destacada pintora do Renacemento italiano, converteuse nunha das primeiras mulleres artistas en alcanzar recoñecemento internacional.

Nada en 1532 en Cremona, Italia, os seus logros revolucionaron a percepción das mulleres na arte.

Anguissola foi aprendiz de Bernardino Campi e logo estudou con Michelangelo. A súa habilidade técnica e enfoque en retratos realistas destacárona. A súa obra máis coñecida, "A familia", reflicte a súa énfase na captura de emocións e relacións humanas. A escena informal e próxima revela a súa mestría no xénero do retrato.

Ademáis, Anguissola pintou retratos da Familia Real, incluíndo á raíña Isabel de Valois, o rei Felipe II e os seus fillos. Estes retratos eran unha expresión artística da súa destreza e tamén cumprían funcións políticas ao retratar á Familia Real dunha maneira favorable. Crese que Anguissola tamén compartiu o seu coñecemento artístico con membros da corte e posiblemente coa princesa Ana de Austria.

A partida de xadrez. Sofonisba Anguissola, 1555. Museo Nacional de Poznan

Lavinia Fontana foi unha das pintoras con maior recoñecemento do Renacemento e o Barroco. Nada en Bolonia en 1552, foi unha defensora da técnica do clasicismo fronte á artificiosidade do Manierismo, pronto a súa fama expandiuse dende Bolonia ó resto de Italia, destacando na realización de retratos de notable cotización. Nos seus cadros hai unha pose natural dos modelos, destacando a calidade dos ropaxes e das xoias.

No ano 1577 casa co pintor Gian Paolo Zappi, de orixe nobiliario. Paolo abandona o traballo para adicarse as tarefas do fogar e o coidado dos seus once fillos, mentres Lavinia mantiña a economía familiar coa súa pintura.

Fontana, era recoñecida pola súa habilidade en retratos, incluíndose nalgúns deles desnudos tanto masculinos como femininos (nunha época na que había recelos ó estudo da anatomía ó natural por parte das mulleres). Lavinia foi pintora de éxito e recoñecemento internacional, en 1589 realizou obras para o Palacio Real de Madrid, tivo contratos para Santa Sabina de Roma e dende 1603 foi nomeada pintora oficial da corte do Papa Clemente VIII, chegando a formar parte da Academia romana de pintura.

Ata a súa morte en 1614 Lavinia recibirá en Roma numerosas honras. Foi nomeada como membro da Academia di Santo Luca e en 1611 acuñouse unha medalla realizada polo escultor Felice Antonio Casoni, na que aparece representada de perfil, polo verso, e fronte ao seu cabalete, no anverso

Retrato de Constanza Isolani, Lavinia Fontana, 1594. Washington, National Museum of Women in Arts

Bodegón (1611). Clara Peeters

Clara Peeters ou Clara Lamberts foi unha pintora flamenca considerada unha das iniciadoras do bodegón ou natureza morta nos Países Baixos.

Caracterizouse por popularizar o uso do autorretrato escondido en obxectos das naturezas mortas que moitos outros artistas emularían.

A artista flamenca do século XVII foi precursora en case todo. Non só foi unha das primeiras mulleres en pintar espectaculares bodegóns e en expoñer no Prado, senón tamén na arte do 'selfie' intelixente, pois se autorretrataba reflectíndose en xerras, copas ou pratos. Deixando parte da súa alma nas opulentas e luxuriosas mesas que resultan un libro aberto sobre o Flandes e as liturxias da súa época. A figura da pintora flamenca Clara Peeters esperta moitas intrigas xa que se sabe con pouca exactitude datos da súa vida e fálanse de "activa desde 1607 a 1621" foi contemporánea de Jean Brueghel, o Vello. E se a iso engadímoslle a rareza de atopar, nesa época, unha muller exercendo profesionalmente o seu oficio de pintora saltándose as limitacións existentes.

Aínda que nos pareza estraño hoxe en día, o sal era naquel intre un artigo de luxo que se empregaba na conservación de carnes, peixes e outros produtos, por iso vémosla nalgún dos seus bodegóns en saleros de prata. Os coitelos adoitaban ser un agasallo que se facía nos esponsales, Peeters adoita colocalos en lugares destacados dos seus bodegóns e coloca neles a súa firma.

A autora realiza pequenos xogos co espectador que levan a que este repase detidamente os cadros buscando os seus infinitos matices e detalles.

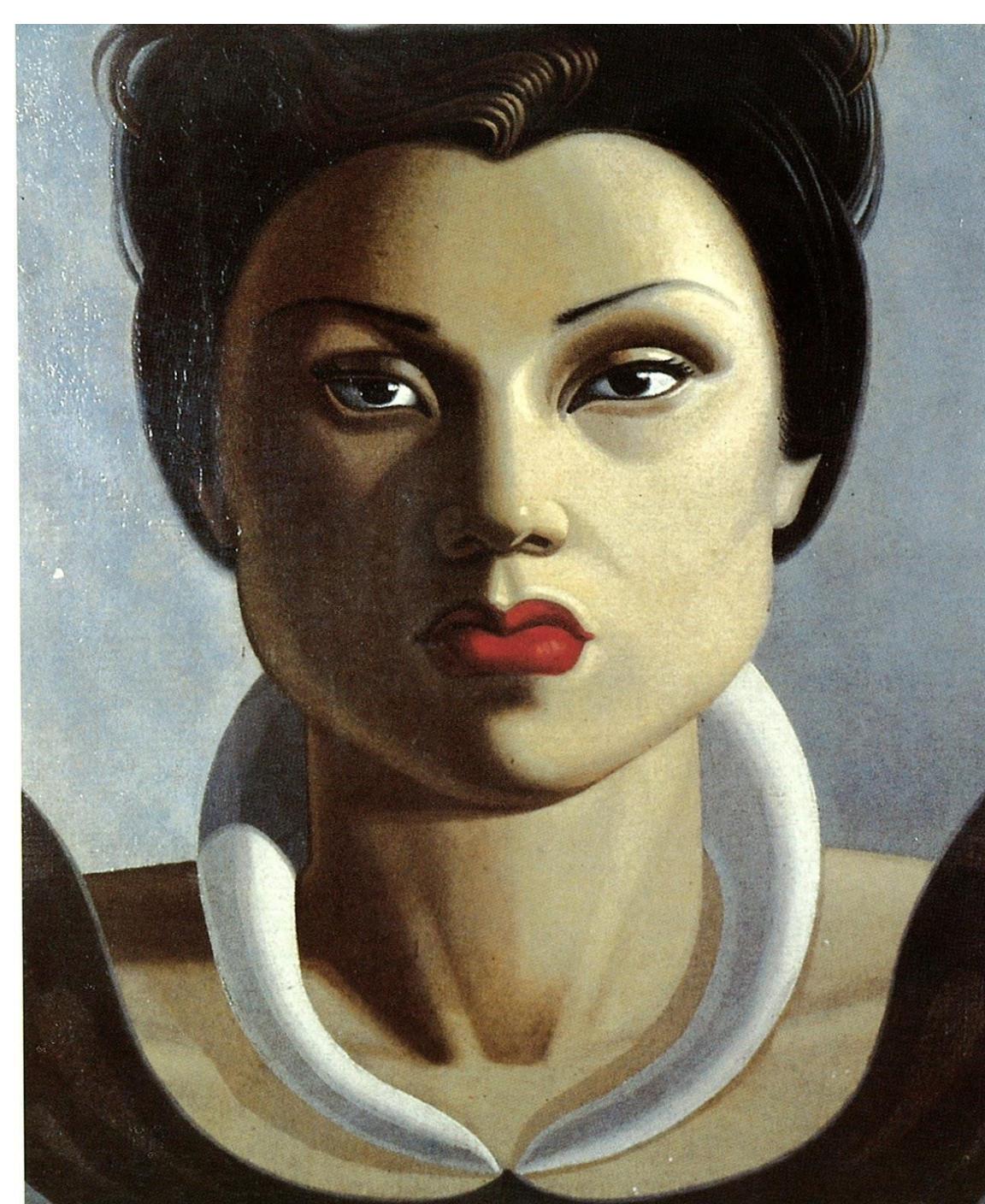
Artemisia Gentileschi, unha das grandes pintoras do Barroco italiano do século XVII, desempeñou un papel transcendental na historia da arte. A súa obra ten un marcado claroscuro tenebrista e un naturalismo, en ocasións extremo, que cambiou os conceptos do decoro e da propia beleza. A súa biografía foi escrita por Baldinucci nos s.XVII- XVIII a partir de aí éntrase nunha nebulosa de información que se centraba exclusivamente na violación e xuízo posterior que se celebrou no 1612.

Artemisia destacou polas súas obras dramáticas e poderosas, particularmente na representación de figuras femininas fortes e mitolóxicas. A súa pintura máis soada, "Judith decapitando a Holofernes", encapsula a súa habilidade para capturar a intensidade emocional e narrativa. A través das súas obras, desafiou as convencións artísticas e sociais.

A súa contribución ao caravaggismo, un estilo artístico caracterizado polo realismo e o uso dramático da luz e a sombra, é tamén fundamental. Artemisia converteuse na primeira muller admitida na Academia das Artes do Deseño en Florencia, logrando o mecenazgo de Cosme II de Médicis.

Judith decapitando a Holofernes. Artemisia Gentileschi, 1612-1613.
Museo de Capodimonte, Nápoles.

Maruja Mallo, destacada pintora e figura clave no movemento surrealista español do século XX, desempeñou un papel significativo na escena artística da súa época tendo unha participación activa e de gran relevancia na xeración do 27, un grupo de artistas, escritores e pensadores que influíron na cultura española.

Maruja Mallo naceu en Galicia en 1902, as súas primeiras obras ao ingreso na Academia de Belas Artes de San Fernando eran esceas de tipo popular, cun profundo simbolismo, cargadas de ironía e sentido crítico destacou polo seu estilo único e persoal, fusionando elementos surrealistas con influencias da arte abstracta, do cubismo máis afastado da realidade e de numerosos ismos artísticos que se interrelacionaban entre sí. A súa obra reflicte unha exploración da psique humana, a introspección e a interacción entre a realidade e a fantasía. Entre as súas pinturas notables atópase "Esfinge do enxeño", que encapsula o seu enfoque distintivo e o seu interese no simbolismo.

En 1928, o propio Ortega y Gasset apadrinnouna cunha exposición de arte que organizou nos salóns da "Revista de Occidente". En 1936 marchou becada a París e tomou contacto con René Magritte, Max Ernst, Joan Miró e Giorgio de Chirico. Voltou para España para colaborar co goberno republicano. O inicio da Guerra Civil española sorprendeuna en Galicia dende onde puido exiliarse a Portugal e posteriormente a Bos Aires e Nova Iorque. No 1965 volta a España e no 1982 recibe a Medalla de Ouro das Belas Artes.

Maruja Mallo é unha desas creadoras das que quizáis se coñeza máis o seu anecdotario (rebelión contra o uso do sombreiro, provocacións anticlericais, emprego de pantalóns prestados...) que a súa obra. En palabras de María Zambrano: "cometeu un dos erros máis destutivos e imperdoables: ser libre".

RETRATO BIDIMENSIONAL (1951). Maruja Mallo

Tamara de Lempicka, (1898-1980), foi unha pintora polaca que acadou a fama en Europa, sobre todo en Francia, e nos Estados Unidos cos seus retratos e espidos do estilo Art Déco.

A súa produción céntrase en retratos femininos e en espidos de ambos sexos. Seguindo a tendencia da pintura Art Decó, pintaba mulleres etéreas, con roupaxes flotantes e dedos longos, aínda que dan unha impresión férrea e escultural pola pincelada puída e os marcados contrastes de luces e sombras. As súas influencias principais son Botticelli, Bronzino, o retrato manierista en xeral e o cubismo, pero sen chegar á arte abstracta. Curiosamente, Lempicka empregaba este eclecticismo ou fusión de estilos antigos para representar temas actuais, onde as figuras visten roupaxes e peiteados de moda.

Despois de mediados da década de 1930, cando os seus retratos art decó pasaron de moda e "unha grave crise mística, combinada cunha profunda depresión durante unha recesión económica, provocou un cambio radical no seu traballo", comezou a pintar temas menos frívolos no mesmo estilo. Pintou varias Madonnas e mulleres con turbante inspiradas en pinturas renacentistas, así como temas máis tristes como na Nai Superiora (1935) e Escape (1940), que representa a refuxiados.

Lempicka mostra elementos do surrealismo en pinturas como Man Surrealista (1947) e nalgúns dos seus bodegóns, como A chave (1946). Entre 1953 e principios da década de 1960, Lempicka pintou abstraccións que teñen unha similitude estilística co purismo da década de 1920. Os seus últimos traballos, pintados en tons cálidos cunha espátula, xeralmente foron considerados os menos exitosos.

A súa estética atraeu a estrelas do espectáculo como Barbra Streisand, Jack Nicholson e Madonna, de quen se di que coleccionan as súas pinturas. Madonna inspirouse nela para o seu vídeo musical Vogue, de 1990.

Moza con vestido verde, 1927 Tamara de Lempicka, (Centre Georges Pompidou, París)

Dora Maar (1907-1997) foi unha destacada fotógrafa e artista surrealista francesa de orixe croata. Aínda que o seu traballo fotográfico é significativo, tamén é recoñecida pola súa relación co pintor surrealista español Pablo Picasso.

Maar, nacida como Henriette Theodora Marković, comezou a súa carreira como fotógrafa na década de 1930, capturando imaxes impactantes e experimentando con técnicas vangardistas. A súa habilidade para explorar a dualidade entre o real e o surrealista distinguíuna no círculo artístico parisiense.

A relación con Picasso marcou unha etapa importante na vida de Maar. Foi musa e inspiración para moitas das obras do pintor, incluída a famosa serie "Guernica". Durante este período, Maar tamén continuou a súa carreira artística, explorando a pintura e a colaxe.

Con todo, a atención a miúdo céntrase na súa relación con Picasso, e a súa contribución artística independente pode pasar desapercibida. Dora Maar é agora recoñecida como unha artista multifacética que desafiou as convencións artísticas do seu tempo e deixou un legado único na historia da arte surrealista. O seu traballo segue sendo obxecto de estudo e exposicións en institucións de todo o mundo.

Nos seus primeiros anos, Maar destacou polo seu traballo fotográfico surrealista. As súas imaxes a miúdo presentaban composicións inusuais, manipulación da realidade e exploración das conexións entre o soño e a vixilia. Ademais foi unha pioneira no uso de técnicas fotográficas avanzadas para a época, como a manipulación de negativos e a superposición de imaxes. Isto permitiulle crear fotografías que desafiaban as convencións e exploraban novas formas de expresión visual. A súa participación activa nos círculos surrealistas de París levouna a colaborar con artistas como André Breton e Man Ray. A súa obra reflectía a influencia da corrente surrealista, con énfase na exploración do inconsciente e o irracional. Maar tamén incursionou na pintura e a colaxe. As súas obras pictóricas a miúdo mostraban figuras abstractas e expresionistas, e as súas colaxes eran coñecidos por combinar elementos visuais de maneira inesperada.

Dora Maar portando unha coroa de flores – 1939, Dora Maar

Georgia O'Keeffe, pioneira da arte moderna americana, desempeñou un papel crucial na evolución artística do século XX. Tiña unha incrível habilidade para plasmar unha visión única da paisaxe estadounidense.

Na vella estrada de Santa Fe, 1930-1931, Georgia O'Keeffe

O'Keeffe destacou polas súas representacións magnificadas de flores, paisaxes e obxectos cotiáns, explorando a abstracción e a simplicidade nas súas formas. A súa obra máis coñecida, como "Jimson Weed" e "Casa na praia", reflicten o seu enfoque na conexión emocional coa natureza e a síntese das formas orgánicas.

Foi un dos primeiros artistas en practicar a abstracción pura. Trátase dunha figura clave no modernismo americano, coñecida polo seu enfoque distintivo e a súa capacidade para transmitir a beleza intrínseca da súa contorna. O seu legado transcende a arte, influíndo na percepción da paisaxe estadounidense e na loita pola igualdade de xénero no mundo da arte. O'Keeffe foi elixida pola Academia Americana de Artes e Letras e en 1966 foi elixida membro da Academia Americana de Artes e Ciencias. Entre os seus premios e honras, O'Keeffe recibiu o Premio M. Carey Thomas en Bryn Mawr College en 1971 e dous anos máis tarde recibiu un título honorario da Universidade de Harvard.

En 1977, o presidente Gerald Ford presentou a O'Keeffe coa Medalla Presidencial da Liberdade, o máis alta honra outorgada aos civís estadounidenses. En 1985, foi galardoada coa Medalla Nacional das Artes polo presidente Ronald Reagan. En 1993, foi admitida no Salón Nacional da Fama de Mulleres.